

A PEU
DE CARRERCATALINA
Gayà

ÁLVARO MONGE

► Els vitralls del lateral dret de la basílica de Santa Maria del Mar al costat del peveter, ahir.

Felip V, a Santa Maria del Mar

Ho llegeixo a *Històries de la història de Barcelona*, de **Dani Cortijo**, i em sembla insòlit. Felip V apareix en un dels vitralls de Santa Maria del Mar, i no precisament en un vitrall qualsevol: en el cinquè, el que dona, gairebé directament, a la flama del peveter del Fossar de les Moreres.

Ahir diumenge vaig visitar la basílica a l'hora que se celebrava missa. Havien posat les cintes vermelles que, en teoria, aturen el pas als turistes i va ser impossible que m'acostés a l'escala de l'òrgan, on havia llegit que hi ha el primer rei Borbó de la història d'Espanya i que va sotmetre Catalunya a Castella, després de guanyar la guerra de successió.

Des d'un banc, veia el reflex del vitrall a la paret de la capella. Era verd, i anava i venia segons passaven els núvols. S'acabava la missa.

A la part inferior d'aquell vitrall, a la capella de la Mare de Déu dels Desemparats, apareixia Felip V (el seu nom està escrit en català), i no estava sol. Amb ell hi havia una dona i al costat, en una altra part del vitrall, hi havia l'arxiduc **Carles**, per qui van lluitar els barcelonins, i l'arxiducessa **Isabel Cristina**. Al mateix vitrall, a la part superior, hi havia Joan II i Pere el Conestable. **Dani**

Cortijo en el seu text explica que durant la guerra civil es van destruir les vidrieres que donen al Fossar de les Moreres i que no se sap si aquestes imatges són les que hi havia abans del 1936.

Cortijo es refereix també a un article publicat a l'*Avui*, el maig del 2009. Busco l'article a l'hemeroteca: el diari va recollir la carta d'un lector que explicava l'existència d'aquell vitrall. Aquells dies, es va descobrir que la vidriera data del 1966, i que

En un dels vitralls que donen al Fossar de les Moreres apareix el retrat del rei Borbó

no hi ha rastre de qui el va col·locar allà.

Busco també a l'hemeroteca dels diaris de l'època –del 1966 al 1969– i no hi ha notícia de la inauguració d'aquells vitralls del lateral dret de la basílica.

Ahir, sortint de Santa Maria del Mar, em vaig trobar un grup de gent que entonava una versió antiga d'*Els segadors* mentre els turistes els feien fotos i els catalans baixaven de

les bicicletes o s'aturaven per cridar «Visca Catalunya» quan el grup entonava l'última estrofa. Acabaven de canviar el llorer i els clavells del peveter del memorial, i eren unes 15 persones. Una d'elles feia onejar una bandera catalana. Molt discretament repartien un fullet en què s'explica que s'anomenen els Patriotes de la Devolució, i que demanen «la devolució de les constitucions de Catalunya».

Els observava i mirava el vitrall que, des del carrer, és gris. Quan van acabar, els vaig preguntar si sabien que Felip V era en una d'aquelles finestres i em van corregir: deien que era Felip IV i que sí, que n'eren conscients.

A peu de carrer, Barcelona ahir escenificava una altra jornada de símbols. A la plaça de la Catedral, els sardanistes ballaven al davant d'una gran senyera. Algú al passeig del Born havia tret al balcó una gran bandera espanyola; vuit veïns més tenien la bandera catalana a les finestres.

Fent el recompte de les banderes, m'adonava que els diumenges al matí al passeig del Born s'hi pot sentir, un altre cop, català i que moltes converses versen sobre aquell 1714 ara redescobert i explotat. Fins i tot hi ha un turisme que es basa en l'independentisme i que és català i internacional.

Ahir, a l'entrar al Fossar de les Moreres, un grup de nord-americans es congratulaven d'haver trobat «el repòs dels herois». La frase és literal. ≡

cgaya@elperiodico.com